

21.06.2023

Ärende/13

§ 169

Ledamoten Otto Meris motion om att byta namn på Leninparken

HEL 2022-013953 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Mia Haglund understödd av ledamoten Titta Hiltunen föreslog att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning med följande motivering:

Helsingfors namnkommitté tillstyrkte inte ett namnbyte för parken. Kommittén konstaterar i sitt utlåtande att det primära syftet med namn är att hjälpa människor att identifiera platser. I bästa fall är namnbeståndet så oföränderligt och bestående som möjligt för att kunna fylla den här viktigaste funktionen och utgöra en bro mellan generationerna. Helsingfors etablerade och historiska namnbestånd har framgångsrikt bevarats också vid ändringar i det politiska läget, vilket gör namnbeståndet i vår stad skiktat och värdefullt.

Stadsfullmäktige omfattar namnkommitténs åsikt om att namn som används i detaljplaner inte ska ändras om inte exempelvis någon orsak i anknytning till räddningssäkerheten eller genomgripande ändringar i trafikarrangemangen talar för en ändring.

Motionen återremitteras för ny beredning och motionssvaret ändras så att det motsvarar namnkommitténs åsikt.

Understödd av: Titta Hiltunen

3 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Återremiss

Ja-röster: 57

Mukhtar Abib, Hilikka Ahde, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Anniina

Iskanius, Ville Jalovaara, Emma Kari, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Laisaari Johanna, Otto Meri, Nina Miettinen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Razmyar Nasima, Laura Rissanen, Minna Salminen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 20

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Martina Houtsonen, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Alisa Leppäkoski, Ajak Majok, Petra Malin, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Erkki Tuomioja

Blanka: 4

Jenni Hjelt, Shawn Huff, Laura Kolbe, Minna Lindgren

Frånvarande: 4

Oona Hagman, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Wille Rydman

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Hemställningsklämmarna

Under diskussionen framställdes fyra förslag till hemställningsklämmar.

Ledamoten Juhani Strandén understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att kalla Leninparken Lotta Svärds park i enlighet med ett invånarinitiativ.

Ledamoten Otto Meri understödd av ledamoten Sini Korpinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att ge Leninparken namn efter en framstående kvinnlig helsingforsare.

21.06.2023

Ärende/13

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att kalla Leninparken i Alphyddan för Frihetsparken.

Ledamoten Mirita Saxberg understödd av ledamoten Heimo Laaksonen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att engagera helsingforsarna i namngivningen av Leninparken.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

4 omröstningen

Ledamoten Juhani Stranéns förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Juhani Stranéns förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 11

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Atte Kaleva, Pia Kopra, Laura Korpinen, Otto Meri, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Seida Sohrabi, Juhani Strandén

Nej-röster: 20

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Laisaari Johanna, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Sami Muttilainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Blanka: 50

Mukhtar Abib, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Nora Grotenfelt, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Martina Houtsonen, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Emma Kari, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Alisa Leppäkoski, Nina Miettinen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Kimmo Niemelä, Jo-

hanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Razmyar Nasima, Laura Rissanen, Minna Salminen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Frånvarande: 4

Oona Hagman, Mikael Jungner, Tom Packalén, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Juhani Strandéns förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Otto Meris förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Otto Meris förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 35

Mukhtar Abib, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Juha Hakola, Mari Holopainen, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kiväkäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 7

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Shawn Huff, Sami Muttilainen, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Blanka: 39

Hilkka Ahde, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Veronika Honkasalo, Martina Houtsonen, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Marko Kettunen, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Laura Korpinen, Minja Koskela, Laisaari Johanna, Alisa Leppäkoski, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Razmyar Nasima, Minna Salminen, Anni Sinnemäki, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

21.06.2023

Ärende/13

Frånvarande: 4

Oona Hagman, Mikael Jungner, Tom Packalén, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Otto Meris förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 19

Hilkka Ahde, Ted Apter, Harry Bogomoloff, Martina Houtsonen, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Marko Kettunen, Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Alisa Leppäkoski, Björn Månsson, Kimmo Niemelä, Dani Niskanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Daniel Sazonov, Seida Soh-rabi, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 15

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Otso Kivekäs, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Sami Muttilainen, Mika Raatikainen, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Blanka: 47

Mukhtar Abib, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Emma Kari, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Laisaari Johanna, Otto Meri, Nina Miettinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Razmyar Nasima, Laura Rissanen, Minna Salminen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Frånvarande: 4

Oona Hagman, Mikael Jungner, Tom Packalén, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

7 omröstningen

21.06.2023

Ärende/13

Ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 9

Mukhtar Abib, Atte Kaleva, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Kimmo Niemelä, Dani Niskanen, Petrus Pennanen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén

Nej-röster: 10

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Sami Muttilainen, Osmo Soininvaara

Blanka: 62

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Martina Houtsonen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Minja Koskela, Laisaari Johanna, Alisa Leppäkoski, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Razmyar Nasima, Laura Rissanen, Minna Salminen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Frånvarande: 4

Oona Hagman, Mikael Jungner, Tom Packalén, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

21.06.2023

Ärende/13

1 Valtuustoaloite 23.11.2022 Meri Otto Leninipuisto nimettävä uudelleen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 24 andra ledamöter konstaterar i sin motion bland annat att Åbo och Kotka beslutade ta bort Leninstatyerna från stadsbilen efter att Ryssland bröt mot internationell rätt och attackerade det självständiga Ukraina. V.I. Lenin var en av Sovjetunionens lärofäder och en av ledarna i Sovjetryssland. De förföljelser som Lenin började med fortsatte senare i Sovjetunionen och han anses vara en av de diktatorer som orsakade mest mänskligt lidande i världshistorien. Historien kan inte ändras, men vi har makten att påverka efter vem offentliga platser i vår stad uppkallas. Ledamöterna föreslår att parken ska namnges på nytt.

Stadens namnkommittén har gett ett utlåtande om motionen 15.2.2023.

Namnkommittén tillstyrkte inte namnändringen. Enligt utlåtandet har namnarendet behandlats senast 2017, då det föreslogs att Leninparkens namn ska ändras till Ukko-Pekkas park. I utlåtandet konstaterades bland annat att planenamnen är avsedda att vara bestående och det är motiverat att ändra namnen endast om t.ex. klarheten med tanke på räddningssäkerheten förutsätter det eller om hela gatumiljön ändras på ett betydande sätt. Enligt kommitténs ändras platsnamnens innehåll, betydelser och tolkningar med tiden. Flera platsnamn som planerats innehåller vokabulär och bildlighet som enligt dagens uppfattning kan anses vara omtvistade eller kontroversiella. Namnen återspeglar särskilt namngivningsstunden och de utgör minnesbilder om olika skeden och vändpunkter i historien och att ändra namnbeståndet är inget bra sätt att hantera aktuella händelser eller kriser i världen.

Efter namnkommitténs utlåtande behandlades ärendet i stadsmiljönämnden. Nämnden återremitterade ärendet för ny beredning 28.3.2023 med rösterna 7–6. Stadsmiljönämnden gav sitt utlåtande 16.5.2023.

Parkens historia och namngivningshistoria

Parken byggdes ursprungligen som ett trädgårdsutställningsområde i början av 1960-talet i samarbete med Helsingfors stad och trädgårds-

21.06.2023

Ärende/13

sällskapet Helsingin puutarhaseura. Parkplanen i området utarbetades av trädgårdsarkitekt Maj-Lis Rosenbröijer. Hortonom Pekka Jyränkö, som senare blev Helsingfors stads trädgårdsmästare, ansvarade för parkens byggande.

Stadsfullmäktige fattade 20.4.1970 beslut om att namnge Leninparken (på finska Leninipuisto) i Åshöjden enligt V. I. Lenin (1870–1924). Beslutet baserar sig på en motion som lämnats in i slutet av 1969. Med beslutet ville man lyfta fram Lenins hundraårsjubileum som firades året därpå och namnge en gata efter honom. I beredningen beslöt man sig för att en park i Kulturhusets omedelbara närhet, som fram till dess inte hade fått ett namn, skulle namnges enligt Lenin i stället för en gata eller en öppen plats. Kulturhuset, som ritats av arkitekt Alvar Aalto, invigdes år 1958 för kultur- och föreningsverksamhet. Leninparkens namn vann laga kraft i detaljplan nr 6999, som bekräftades 24.9.1974 av inrikesministeriet.

Parken har byggts om högklassigt åren 2012–2014. Målet för ombygget var att bevara och återställa parkens ursprungliga anda. Leninparken har bevarats i sin ursprungliga form och parken representerar sin periods stildrag. Leninparken har stora landskapsarkitektoniska och stadsmässiga värden och parkens vegetation är mycket varierande.

Leninparken är en del av den historiska parkhelheten i Djurgården. Det parkområde som Alpparken och Leninparken bildar har haft och har fortfarande en viktig betydelse som närreklamationsområde för invånarna i den tätt byggda Alphyddan och närliggande områden samt som en plats för evenemang, möten och minnen.

För närvarande gäller detaljplan nr 9897 för Borgbacken i området och miljöministeriet bekräftade detaljplanen år 1995 och den vann laga kraft 1997. I detaljplanen har Leninparken anvisats som ett grönområde (VP). Parken har en yta på cirka 3,5 hektar och den har klassificerats som en värdemiljö i Helsingfors allmänna områden.

Stadsstyrelsens åsikt

Nämnden anser att parken måste få ett nytt namn på grund av Lenins vansinnesdåd och Rysslands anfallskrig som bryter mot internationell rätt. I beredningen av det nya namnet bör man beakta att kvinnor fortsättningsvis är underrepresenterade i namn på offentliga platser i Helsingfors stad.

Nämnden föreslår att namnändringen ska genomföras med en detaljplan för att det är frågan om en betydande ändring i ett etablerat namnbestånd. Ändringen av Leninparkens namn kan beredas antingen i samband med att innerstadens detaljplaner uppdateras, detaljplanen

21.06.2023

Ärende/13

för Borgbacken ändras eller i samband med någon annan detaljplaneändring som inleds för området.

Nämnden konstaterar dessutom att det i ett invånarinitiativ daterad 25.4.2023 framfördes ett namnförslag enligt vilket parken ska kallas Lotta Svärds Park. Namnförslaget ska behandlas och utvärderas i samband med beredningen av det nya namnet.

När nämnden behandlade ärendet röstade den två gånger: I den första omröstningen röstade nämnden om att inte ändra namnet och i den andra om namnändringen ska behandlas skyndsamt redan 2023, men förslagen fick inte understöd. Omröstningarna framgår av beslutshistorien. Stadsstyrelsens åsikt motsvarar majoritetens åsikt i nämnden.

Stadsstyrelse konstaterat att det är ändamålsenligt att bereda namnändringen under planlägningsprocessen.

Enligt 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan behandlar stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 23.11.2022 Meri Otto Leninipuisto nimettävä uudelleen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 12.06.2023 § 405

HEL 2022-013953 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.06.2023

Ärende/13

Käsittely

12.06.2023 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Ennen kappaletta 12 oleva väliotsikko "kaupungin-
hallituksen kanta" muutetaan muotoon "lautakunnan kanta".

Kappaleesta 15 poistetaan viimeinen lause.

Ennen kappaletta 16 lisätään väliotsikko "kaupunginhallituksen kanta".

Kappale 16 muutetaan muotoon:

"Kaupunginhallitus yhtyy nimistötoimikunnan kantaan, että kaavanimet
on tarkoitettu pysyviksi ja niitä on perustelua muuttaa vain, jos esim.
selkeys perusturvallisuuden kannalta sitä edellyttää, tai koko katuym-
päristö merkittävällä tavalla muuttuu."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Nasima Razmyar,
Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen,
Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Kasper Kivistö, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 1

Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 4 (1 tyhjä).

05.06.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.05.2023 § 273

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

21.06.2023

Ärende/13

HEL 2022-013953 T 00 00 03

Hankennumero 5264_225

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

23.11.2022 tehdyssä valtuutettu Otto Meren ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteessa esitetään Leninipuiston nimeämistä uudelleen. Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt asiasta nimistötoimikunnan lausunnon.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan Leninipuisto tulee nimetä uudelleen Leninin hirmutekojen ja Venäjän laajentuneen kansainvälisen oikeuden vastaisen hyökkäyssodan takia. Uuden nimen valmistelussa tulee huomioida, että naiset ovat edelleen aliedustettuja henkilöiden mukaan nimetyissä Helsingin kaupungin julkisissa paikoissa.

Lautakunta esitti, että Leninipuiston nimenmuutos tulisi toteuttaa asemakaavalla, koska kyse on merkittävästä muutoksesta vakiintuneeseen kaavanimistöön. Leninipuiston nimenmuutos olisi mahdollista valmistella joko kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamisen, Linnanmäen asemakaavan muutoksen tai jonkin muun alueella vireille tulevan asemakaavan muutoksen yhteydessä.

Leninipuiston historia

Kaupunginhallitus on 20.4.1970 tehnyt päätöksen Leninipuiston nimeämisestä Alppiharjun kaupunginosaan V. I. Leninin (1870–1924) mukaan. Päätös perustui loppuvuodesta 1969 tehtyyn valtuustoaloitteeseen, jolla haluttiin nostaa esiin seuraavana vuonna vietettyä V. I. Leninin syntymän satavuotisjuhlavuotta ja nimetä jokin katu hänen mukaansa. Valmistelussa päädyttiin kadun- tai aukionnimen sijaan esittämään siihen asti nimeämättömän puiston nimeämistä Kulttuuritalon välittömään läheisyyteen Alppiharjun kaupunginosaan. Arkkitehti Alvar Aallon suunnittelema Kulttuuritalo oli vihitty käyttöön vuonna 1958, ja se oli ideoitu kulttuuri- ja järjestötoimintaa varten. Leninipuiston nimi tuli voimaan asemakaavassa nro 6999, jonka sisäasiainministeriö vahvisti 24.9.1974.

Leninipuistoksi nimetty puisto rakennettiin puutarhanäyttelyalueeksi 1960-luvun alkuvuosina Helsingin kaupungin ja Helsingin puutarhaseuran yhteistyönä. Puistosuunnitelman alueelle oli laatinut puutarha-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer. Puiston rakentamisesta vastasi hortonomi Pekka Jyränkö, josta tuli myöhemmin Helsingin kaupunginpuutar-

huri. Puisto on peruskorjattu laadukkaasti vuosina 2012–2014. Peruskorjauksen tavoitteena oli puiston alkuperäisen hengen säilyttäminen ja palauttaminen. Leninipuisto onkin säilynyt hyvin alkuperäisessä asuunsa, ja se edustaa aikakautensa tyylipiirteitä. Leninipuistolla on suuria maisema-arkkitehtonisia ja kaupunkikuvallisia arvoja, ja myös sen kasvillisuus on erittäin monipuolista.

Leninipuisto on alun perin osa historiallista Eläintarhan puistokokonaisuutta. Alppipuiston ja Leninipuiston muodostamalla puistovyöhykkeellä on ollut ja on edelleen tärkeä merkitys tiiviisti rakennetun Alppilan ja lähiseudun asukkaiden lähivirkistysalueena sekä tapahtumien, kohtaamisten ja muistojen paikkana.

Kaavatilanne

Tällä hetkellä Alppiharjun (12.) kaupunginosassa Alppilan osa-alueella sijaitsevan Leninipuiston (ruotsiksi Leninparken) alueella on voimassa Linnanmäen asemakaava nro 9897, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 17.10.1995 ja joka on tullut voimaan 14.3.1997. Asemakaavassa Leninipuisto on osoitettu viheralueeksi (VP). Puiston pinta-ala on noin 3,5 hehtaaria. Puisto on luokiteltu Helsingin yleisten alueiden arvoympäristöihin.

Kuntalaisaloite

Lisäksi lautakunta toteaa, että 25.4.2023 päivätyssä kuntalaisaloitteessa (liite 3) esitetty nimiehdotus Lotta Svärd -puisto Leninipuiston nimeksi tulee käsitellä ja arvioida uuden nimen valmistelun yhteydessä.

Käsittely

16.05.2023 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Tuomas Nevanlinna: Korvataan lausuntoehdotuksen kohdat 3) ja 4) tekstillä: "Leninipuiston nimi on useiden helsinkiläisten sukupolvien tuntema ja käyttämä; se on osa kaupungin historiallista, kerroksellista nimimaisemaa ja yhteistä helsinkiläistä kokemusta. Ilmiasunsa lisäksi Leninipuiston nimi kantaa merkityksiä, joita voi olla vaikea tulkita nykyhetkestä käsin. Paikannimet heijastavat antamishetkensä ajatusmaailmaa, ilmapiiriä ja ajankuvaa. Tässä hetkessä hankalaltakin tuntuvan kaavanimen säilyttäminen ja sen taustojen tunteminen lisää ymmärrystä nimeämishetkeä, nimenantoperusteita ja niitä ihmisiä kohtaan, jotka nimen aikanaan ovat antaneet. Samalla nämä muistumat kertovat historiasta tuleville sukupolville. Maaliskuussa 2023 lautakuntakäsittelyyn tulevassa Helsingin kulttuuriympäristöohjelman 2023–2028 luonnoksessa todetaan, että kulttuuriympäristöön kuuluu kerrok-

sellisuus ja muutos, mutta myös pysyvyys. Tämän voidaan tulkita koskevan myös paikannimistöä, joka on yhteistä, aineetonta kulttuuriperintöämme. Edellä esitettyyn viitaten ja ottaen huomioon Leninipuiston nimen ikä ja vakiintuneisuus, nimen kulttuuri- ja aatehistoriallinen arvo, nimistönsuunnittelun periaatteet sekä puiston sijainti ja kaupunkikuvallinen merkitys, Leninipuiston nimen muuttamiselle ei ole perusteita. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että nimenmuutosta ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä valmistelemaan."

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Otto Meri: Korvataan lausuntoehdotuksen kohta (4) kuulumaan seuraavasti: "Lautakunta esittää, että Leninipuiston nimen muuttamiseen ryhdytään viivytyksettä siten, että puiston nimi muutetaan vuoden 2023 aikana."

Kannattaja: Risto Rautava

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 4

Mia Haglund, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen

Tyhjä: 1

Sami Kuusela

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8–4 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen

21.06.2023

Ärende/13

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mi-
ka Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen
äänin 7–6.

28.03.2023 Palautettiin

21.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 09 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi

Kaisa Solin, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 34757
kaisa.solin(a)hel.fi

Paula Leiwo, arkkitehti, puhelin: 09 310 23637
paula.leiwo(a)hel.fi

Santeri Nuotio, arkkitehti, puhelin: 09 310 76696
santeri.nuotio(a)hel.fi

Kerttu Kurki-Issakainen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 37349
kerttu.kurki-issakainen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 15.02.2023 § 19

HEL 2022-013953 T 00 00 03

Lausunto

Käsittelimme valtuutettu Otto Meren ja 24 muun allekirjoittajan
23.11.2022 tekemää valtuustoaloitetta, jossa esitetään Leninipuiston
nimeämistä uudelleen.

Olemme käsitelleet Leninipuistoa koskevaa nimiasiaa edellisen kerran
15.11.2017 § 38, kun annoimme kielteisen lausunnon Leninipuiston
nimenmuutosta Ukko-Pekan puistoksi koskevasta Sinisen valtuusto-
ryhmän ryhmäaloitteesta. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelun pe-
riaatteet ja suhtautuminen asemakaavassa vahvistuneen kaavanimi-
stön muuttamiseen eivät ole tämän jälkeen muuttuneet. Pääperiaattee-
na on ollut, että käytössä olevia kaavanimiä ei muuteta, ellei nimenmu-

21.06.2023

Ärende/13

utosta puolla esimerkiksi jokin pelastusturvallisuuden tai liikennejärjestelyiden perusteellisiin muutoksiin liittyvä syy, mikä oli perusteena esimerkiksi Sörnäisten rantatien Hakaniementorin puoleisen pään nimen muuttamisessa Miina Sillanpään kaduksi vuosina 2021–2022.

Nimistösuunnittelu on osa pitkäjänteistä kaupunkisuunnittelua, ja kaupunkiympäristössä tarvittavat nimet suunnitellaan asemakaavoituksen yhteydessä. Nimistön ensisijainen tarkoitus on opastaa ja yksilöidä paikkoja. Kaavanimistö on parhaimmillaan mahdollisimman muuttumaton ja pysyvä, jotta se täyttää tämän tärkeimmän funktionsa ja toimii myös siltana sukupolvien välillä. Helsingin vakiintunutta ja historiallista nimistöä on onnistuneesti säilytetty myös poliittisten tilanteiden muuttuessa, mikä tekee kaupunkimme nimistöä kerroksellista ja arvokasta. Leninipuisto on nimetty kaupunginhallituksen päätöksellä vuonna 1970, ja se on vakiintunut Helsingin nimistöön.

Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat ajassa. Monissa suunnitelluissakin paikannimissä on sellaista sanastoa ja kuvastoa, jota nykykäsityksen mukaan voidaan pitää kiistanalaisena tai ristiriitaisena. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä, joten ne ovat muistumia paikan historian vaiheista ja käänteistä.

Näkemyksemme mukaan vakiintuneen kaavanimistön muuttaminen ei ole hyvä tapa käsitellä edelleen käynnissä olevia, ajankohtaisia maailman tapahtumia tai kriisejä.

Nimistötoimikunta toteaa lausuntonaan, että nimistösuunnittelun näkökulmasta Leninipuiston nimen muuttaminen ei ole suositeltavaa.

Käsittely

Maria Vidberg toi esiin eriäviä näkemyksiä asian käsittelyn aikana.

Nimistötoimikunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

18.01.2023 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi